

УДК 338.48-6:641/642

О. Никига

*викладач кафедри туризму,
Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ

Туризм є однією з найбільш прибуткових галузей світової економіки, яка має швидкий розвиток. Важливий напрям розвитку туристичної діяльності – гастрономічний туризм. Цей вид туризму є новим напрямом, але одним із найпопулярніших. Ефективність розвитку цього виду туризму багато в чому залежить від низки чинників, що впливають на його розвиток. За сучасних умов цей вид туризму стає вагомим чинником соціально-економічного розвитку суспільства. Перевага гастрономічного туризму порівняно з іншими – те, що він є компонентом усіх турів, а також може розвиватися у кожній країні, адже кожна країна має свою національну кухню.

Метою дослідження є вивчення чинників розвитку гастрономічного туризму.

Чинником називають причину, рушійну силу процесу, явища, яка визначає його характер або риси.

Дослідження чинників розвитку гастрономічного туризму дає змогу ефективно планувати та реалізовувати заходи щодо формування та зростання відповідних дестинацій.

Науковці трактують чинник як рушійну силу процесів або умов, що впливають на них, суттєву обставину в певному процесі або явищі [5, с. 132]; причину, чинник, рушійну силу, яка визначає природу і побудову об'єкта або зумовлює певне явище, підвищує рівень його якості та веде до тих чи тих результатів і підлягає корекції або регуляції у межах певного процесу [3, с. 47].

Чинники, що впливають на розвиток туризму, різноманітні й багатогранні. Наявність сприятливих чинників зумовлює лідерство

певних регіонів і країни у світовому туризмі натомість небажані чинники зменшують туристичний потік [4, с. 346].

Питання класифікації чинників, що діють на туристичну сферу, розглядають багато авторів наукових публікацій.

Науковець В. Величко виділила вісім груп чинників, що визначають можливість реалізації різних видів туризму: політичні чинники; соціально-економічні чинники; демографічні чинники; природні чинники; культурно-історичні чинники; матеріально-технологічні чинники; екологічні та медико-біологічні чинники; соціально-психологічні чинники [1, с. 470–475].

Відповідно М. Жукова запропонувала комплекс чинників, які впливають на розвиток туристичної галузі, поділити на дві групи: чинники, що діють незалежно від діяльності організацій туризму; чинники, що сприяють розвитку туризму, їх активно використовують туристичні організації [2].

Останнім часом культура харчування змінюється, темп життя у людей стає швидким, чимраз більше людей їдять поза межами дому. У світі зростає увага до їжі, з'являються особливі підходи до її вживання. Усе це зумовлює активний розвиток гастрономічного туризму, аналізуючи який потрібно детальніше вивчити питання чинників. Чинники розвитку гастрономічного туризму мають свою специфіку, адже за структурою та функціональними зв'язками цей вид туризму є складним організаційно.

Базуючись на результатах аналізу наявних підходів та власних узагальненнях, основні чинники, які впливають на розвиток гастрономічного туризму, пропонуємо поділити на дві групи: динамічні і статичні.

Статичні чинники є незмінними в часі. До цієї групи належать такі: культурно-історичні, географічні, природно-кліматичні чинники (їх також можна назвати передумовами розвитку гастрономічного туризму). Динамічними чинниками, які змінюються в актуальному часовому періоді, є такі: економічні, політико-правові, соціальні та демографічні. Саме динамічні чинники концептуально є найсуттєвішими, адже піддаються цілеспрямованому впливу (регулюванню).

Отже, за результатами аналізу наявних підходів до класифікації чинників розвитку туризму, а також авторських узагальнень, пропонуємо виокремлювати дві групи чинників розвитку гастрономічного

туризму – статичні та динамічні. Сприятливими чинниками розвитку гастрономічного туризму є кулінарна спадщина, розвинута інфраструктура, фермерські господарства з продуктами місцевих виробників, гастрономічні заходи та фестивалі.

Ключові слова: чинники розвитку, гастрономічний туризм, класифікація.

Список використаних джерел

1. Величко В.В. Дослідження факторів розвитку туристської індустрії України / Величко В.В. // Комунальне господарство міст. – 2012. – Вип. 102. – С. 470–475.
2. Жукова М.А. Индустрия туризма: менеджмент организации / М.А. Жукова. – Москва : Финансы и статистика, 2014. – 200 с.
3. Корсак В.І. Фактори впливу на формування регіональних роздрібних мереж торгових закладів / Корсак В.І. // Агросвіт. – 2013. – Вип.4. – С. 45–51.
4. Кулич І.Б. Вплив валютних коливань на туристичний сектор економіки України / Кулич І.Б. // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – 2015. – Вип.11. – С. 345–352.
5. Шевчук В.О. Знання як чинник виробництва: дискусійні питання теорії / Шевчук В.О. // Водний транспорт. – 2016. – Вип.1. – С. 130–138.